

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Østrig

Der findes ingen særskilt formular til en erklæring om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*). Erklæringen er ikke undergivet nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til indtrædelse som civil part.

Hvordan kan jeg opnå erstatning eller anden godtgørelse i en straffesag over for en skadevolder, og hvor skal jeg indgive min ansøgning?

Et offer for en strafbar handling har ret til at kræve erstatning for den som følge af den strafbare handling lidte skade eller godtgørelse for indgreb i retsgoder, som er strafferetligt beskyttede. Med henblik på at gøre sit krav gældende kan ofret erklære at ville indtræde i straffesagen. Med denne erklæring ("*Privatbeteiligtenanschluss*") bliver ofret til civil part i straffesagen. Hvis anklagemyndigheden på et senere tidspunkt vælger at frafalde tiltalen, kan den civile part gå videre med sagen ved at rejse subsidær påtale (*Subsidiaranklage*).

Afhængigt af omstændighederne i den konkrete sag kan erklæringen om indtrædelse som civil part indgives mundtligt eller skriftligt hos kriminalpolitiet, anklagemyndigheden eller ved retten (§ 67, stk. 3, i *Strafprozessordnung (StPO)*, strafferetsplejeloven).

Alternativt kan ofre gøre deres krav gældende under et civilt søgsmål.

Hvornår skal jeg fremsætte mit krav under en straffesag?

Erklæringen om indtrædelse som civil part kan afgives indtil afslutningen af bevisførelsen under hovedforhandlingen. Da der er visse deltagelses- og medbestemmelsesrettigheder forbundet hermed, som går videre end ofrenes rettigheder i straffesager (f.eks. ret til anmodning om bevisoptagelse, ret til indkaldelse til at være til stede under hovedforhandlingen), kan en erklæring om indtrædelse som civil part allerede være hensigtsmæssig på et tidligt tidspunkt under sagsforløbet.

I hvilken form skal erstatningskravet indgives (skal der angives et samlet beløb og/eller anføres nærmere oplysninger om de enkelte skader, tabt arbejdsfortjeneste og renter)?

I erklæringen om indtrædelse som civil part skal de fremsatte krav begrundes. Under hovedforhandlingen skal der senest ved afslutningen af bevisførelsen ske en præcis fastsættelse af kravets størrelse. I den forbindelse er det også muligt kun at gøre en del af kravet gældende.

Findes der en særlig formular til disse ansøgninger?

Der findes ingen særskilt formular til en erklæring om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*). Erklæringen er ikke undergivet nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til en indtrædelse som civil part.

Hvilken dokumentation skal jeg vedlægge min ansøgning?

Senest under retsmødet, men helst allerede ved henholdsvis anmeldelsen eller afhøringen hos kriminalpolitiet, bør eksisterende bevismateriale anføres eller forelægges. Dette er eksempelvis:

- Fotos
- Diagnoser
- Regninger
- Omkostningsoverslag osv.

Skal der betales retsgebyrer eller andre omkostninger i forbindelse med min ansøgning?

I princippet afholder civile parter ingen omkostninger i forbindelse med en straffesag (med undtagelse af eventuelle omkostninger til en valgt repræsentant). Noget andet gælder kun, såfremt den civile part har iværksat straffesagen ved en bevidst forkert anmeldelse eller ved en subsidiær påtale i tilfælde af tiltaltes frifindelse.

Kan jeg få juridisk bistand før og/eller under sagen? Kan jeg få juridisk bistand, hvis jeg ikke bor i det land, hvor sagen finder sted?

I straffesager er der ingen advokatpligt for civile parter. Visse ofre, navnlig sådanne, der som følge af den strafbare handling kan være blevet udsat for vold eller en farlig trussel, eller hvis seksuelle integritet og selvbestemmelse kan være blevet krænket, kan kræve juridisk bistand (juridisk rådgivning og repræsentation ved en advokat), såfremt dette er nødvendigt for at varetage deres processuelle rettigheder (§ 66, stk. 2, i StPO). Denne juridiske bistand er gratis for ofrene.

I tilfælde af en økonomisk trangssituation kan andre ofre også ansøge om advokatbistand inden for rammerne af retshjælpen. Denne skal være nødvendig i retsplejens interesse, navnlig med henblik på gennemførelse af kravene, således at et senere civilt søgsmål undgås (§ 67, stk. 7, i StPO).

I forbindelse med en straffesag, der føres i Østrig, gælder dette også for personer, der bor i udlandet, samt for personer med ikke-østrigsk statsborgerskab.

I hvilket tilfælde vil straffedomstolen kunne afvise mit krav mod skadevolderen?

Erklæringen om indtrædelse som civil part skal afvises, hvis den er åbenbart uberettiget, blev afgivet for sent, eller hvis der ikke rettidigt sættes tal på størrelsen af skadeserstatningen eller godtgørelsen (§ 67, stk. 4, i StPO). Anklagemyndigheden træffer afgørelse om afvisning af indtrædelseserklæringen, indtil der rejses tiltale. Herefter træffes afgørelser af retten (§ 67, stk. 5, i StPO).

Hvis hovedforhandlingen afsluttes med domfældelse, skal retten også træffe afgørelse om privatretlige krav. Ved frifindelse af tiltalte skal den civile part henvises til anlæggelse af et civilt søgsmål med henblik på at fremsætte sine krav, tilkendelse af det fremsatte krav kommer således ikke på tale i dette tilfælde. Ved domfældelse af tiltalte kan der enten ske i) det fremsatte krav tages (helt eller delvist) til følge eller ii) henvisning til anlæggelse af et civilt søgsmål. En henvisning til anlæggelse af et civilt søgsmål til trods for domfældelsen af tiltalte sker, hvis (og såfremt) de privatretlige krav til trods for fuldstændig identifikation af bedømmelsesgrundlaget ikke viser sig at være berettigede, eller hvis udfaldet af straffesagen ikke giver et tilstrækkeligt grundlag for blot en delvis vurdering af de privatretlige krav, medmindre det nødvendige bedømmelsesgrundlag kan identificeres ved hjælp af en bevisoptagelse, som ikke væsentligt forsinker afgørelsen af skylds- og strafspørgsmålet.

De privatretlige krav kan ikke afvises som led i straffesagen, dvs. at den civile part stadigvæk kan gøre sine krav gældende ved de civile domstole.

Kan jeg klage over en sådan afgørelse eller på anden måde opnå godtgørelse?

Der kan gøres indsigelse på grund af retsstridighed mod anklagemyndighedens afvisning af erklæringen om indtrædelse som civil part (§106 i StPO), og rettens afvisning kan appelleres (§ 87, stk. 1, i StPO).

For så vidt angår henvisningen til anlæggelse af et civilt søgsmål som følge af tiltaltes frifindelse kan den civile part (begrænset) anlægge et annullationssøgsmål (*Nichtigkeitsbeschwerde*) eller ugyldighedssøgsmål (*Berufung wegen Nichtigkeit*), ved henvisning til anlæggelse af et civilt søgsmål til trods for domfældelse af tiltalte kan afgørelsen appelleres for så vidt angår de privatretlige krav.

Uden at det kræver en strafferetlig procedure, er muligheden altid åben for fremsættelse af privatretlige krav gennem anlæggelse af et civilt søgsmål.

Hvordan kan jeg sikre, at dommen mod skadevolderen fuldbyrdes, hvis jeg bliver tilkendt en erstatning, og hvordan sikrer jeg, at jeg får den?

I henhold til § 1, nr.1, i *Exekutionsordnung* (EO), lov om fuldbyrdelse og sikrende retsmidler) udgør straffedomstolenes retskraftige afgørelser om privatretlige krav et eksekutionsfundament i medfør af EO. Betingelsen for at kunne gennemføre en fogedforretning er, at der foreligger et gyldigt eksekutionsfundament. Der skal indgives en fuldbyrdelsesbegæring (*Exekutionsantrag*) til den kompetente Bezirksgericht (underret), hvorefter begæringen om fuldbyrdelse tages til følge, hvis alle betingelserne er opfyldt. På begæring af sagsøger foretages udlæg, f.eks. i løsøre eller fordringer, eller tvangsauktion over fast ejendom.

Justitsministeriet har udarbejdet formularer til brug for fuldbyrdelsesproceduren, der kan tilgås her:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Fuldbyrdelsen foretager retten af egen drift, og den forestås enten af dommeren eller af en kontorfuldmægtig (*Rechtspfleger*). Selve udlægget foretages af en foged (*Gerichtsvollzieher*), der i Østrig er embedsmænd inden for justitsvæsenet (*Justizbedienstete*). Kreditor opfordres kun til at indgive yderligere begæringer, hvis det ellers ikke er muligt for fogedretten eller fogeden at videreføre sagen, eller hvis embedshandlingen er forbundet med omkostninger.

Tvangsfuldbyrdelsen fortsætter, indtil den afsluttes med et for kreditor positivt resultat, eller indstilles, som regel fordi debitor under sagen betaler sin gæld til kreditor.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 21/02/2019